

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAL SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Prese un informācija

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 68/05

2005. gada 12. jūlijā

Tiesas spriedums lietā C-304/02

Eiropas Kopienu Komisija/Francijas Republika

PIRMO REIZI TIESA DALĪBVALSTIJ IR PIESPRIEDUSI GAN KAVĒJUMA NAUDU, GAN ARĪ SODANAUDU PAR SMAGU UN ILGSTOŠU PĀRKĀPUMU SAKARĀ AR KOPIENU TIESĪBU PIENĀKUMU NEIZPILDI

Francijai ir piespriesta sodanauda EUR 20 000 000 apmērā sakarā ar Kopienu pienākumu neizpildi zivsaimniecības nozarē un kavējuma nauda EUR 57 761 250 par katrēm sešiem mēnešiem par laika posmu, kamēr tā nav izpildījusi pienākumus.

1991. gadā, pamatojoties uz Komisijas prasības pieteikumu, Eiropas Kopienu Tiesa nosprieda, ka Francija laika posmā no 1984. līdz 1987. gadam, neveicot kontroli, ar ko tiek nodrošināta Kopienu pasākumu veikšana zivju resursu saglabāšanai, ir pārkāpusi Kopienu tiesības¹. Nākamo vienpadsmit gadu laikā noteiktās Francijas ostās veikto izmeklēšanu rezultātā Komisija uzskatīja, ka Francija, pieļaujot neatbilstoša izmēra zivju tirdzniecību un pasīvi izturoties pret pārkāpumu turpināšanās izmeklēšanu, vēl aizvien pilnībā nepilda uzdotos pienākumus. Tāpēc tā lūdza Tiesu atzīt, ka Francija nav izpildījusi pienākumu par 1991. gada sprieduma izpildi, un tai piespriest kavējuma naudu EUR 316 500 apmērā par katru nokavēto sprieduma neizpildes dienu.

Francijas pienākuma neizpildes turpināšanās

Tiesa noteica, ka atskaites datums pienākuma neizpildes noteikšanai ir 2000. gada augusts - Komisijas papildu argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigas - un ka, lai izvērtētu Komisijas izvirzīto prasījumu par kavējuma naudu, ir nepieciešams noskaidrot arī to, vai šī pienākuma neizpilde ir turpinājusies līdz Tiesas veiktajai faktisko apstākļu pārbaudei.

Neatbilstoša izmēra zivju tirdzniecības turpināšanās un valsts iestāžu efektīvas iejaukšanās trūkums pēc papildu argumentētajā ziņojumā noteiktā termiņa beigām ir nopietns Kopienu mērķu par resursu saglabāšanu un pārvaldīšanu zivsaimniecības nozarē apdraudējums. Šo situāciju līdzība un atkārtotāšanās ir to Francijas iestāžu, kas nerūpējās par

¹ 1991. gada 11. jūnija spriedums Komisija/Francija (C-64/88, *Receuil 1991*, I-2727. lpp.).

efektīvu, samērīgu un audzinoša rakstura kontroļu veikšanu, ko prasa Kopienų tiesiskais regulējums, veikto pasākumu **strukturālas nepietiekamības** sekas. 2000. gada augustā Francija nebija veikusi visus vajadzīgos pasākumus 1991. gada sprieduma izpildei. Turklāt Tiesas veikto lietas faktisko apstākļu pārbaudes laikā tās rīcībā esošā informācija liecināja par to, ka turpina pastāvēt ievērojami trūkumi.

Pienākumam rūpēties par to, ka par Kopienų noteikumu pārkāpumiem piespriež efektīvus, samērīgus un audzinoša rakstura sodus, ir īpaši svarīga loma zivsaimniecības nozarē. Taču noteiktā termiņa beigās valsts iestādes turpināja neuzskaitīt pārkāpumus, ko tām vajadzēja konstatēt, un neuzsāka izmeklēšanas procesus. Tādējādi tās nepildīja izmeklēšanas pienākumu, ko tām uzdod Kopienų tiesiskais regulējums. Bez tam Tiesas veikto lietas faktisko apstākļu pārbaudes laikā ne visi pārkāpumi tika izmeklēti, savukārt tiem, kas bija izmeklēšanas objekts, ne visiem tika piemērotas audzinoša rakstura sankcijas.

Soda sankciju kumulācija

Kā kavējuma naudas, tā arī sodanaudas, kas paredzēta Līgumā, mērķis ir mudināt pienākumus neizpildošo dalībvalsti izpildīt spriedumu par pienākumu neizpildi un līdz ar to nodrošināt efektīvu Kopienų tiesību piemērošanu. Kavējuma naudas piemērošana mudina dalībvalsti iespējami īsā laikā izpildīt pienākumus, kuru neizpilde varētu turpināties; sodanaudas piemērošana balstās uz tādu seku izvērtējumu, kuras attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes gadījumā tiek nodarītas privātajām un sabiedrības interesēm, jo īpaši, ja pienākuma neizpilde kopš sprieduma, kurā tas sākotnēji tika konstatēts, ir turpinājusies ilgu laiku pēc tam. Tiesa nosprieda, ka **vienlaicīgi ir iespējams piespriet divus sodu veidus, jo īpaši tad, ja pienākuma neizpilde ir turpinājusies ilgu laiku un tā varētu vēl turpināties.**

Saikļa "vai" izmantošana Līgumā² šo divu sankciju veidu izšķiršanai, ievērojot kontekstu, kādā tas ir izmantots, kā arī ar Līgumu izvirzītā mērķa sasniegšanu, ir izprotama kumulatīvā nozīmē. Fakts, ka šāda pasākumu kumulācija netika piemērota iepriekšējās lietās, nevar kavēt tos piespriet vēlāk izskatītā lietā, ja tie atbilstoši savam raksturam ir atzīstami par piemērotiem attiecībā uz konstatētā pienākuma neizpildes raksturu, smagumu un turpināšanos.

Komisijas nepieprasītā sodanauda

Attiecībā uz argumentu, kas attiecas uz faktu, ka Komisija nebija izteikusi priekšlikumu piemērot sodanaudu, Tiesa atzina, ka tai, īstenojot savu iztiesāšanas funkciju, piekrīt izvērtēt, cik lielā mērā situācija dalībvalstī atbilst vai neatbilst pirmajam spriedumam, ja pienākuma neizpilde turpina pastāvēt, kā arī **iespēja piemērot un izvēlēties apstākļiem visatbilstošāko soda sankciju.** Šis izvērtējums neskar politisko sfēru.

Attiecīgajam gadījumam piemērotās soda sankcijas

Ņemot vērā pārkāpuma ilgumu un smagumu, kā arī Francijas maksātspēju, Tiesa tai piesprieda maksāt **kavējuma naudu EUR 57 761 250 apmērā,** sākot no šodienas, par katriem sešiem mēnešiem, jo vēl pilnībā nav izpildīts 1991. gada spriedums. Šī summa atbilst Komisijas pieprasītajai kavējuma naudai, kas aprēķināta uz sešu mēnešu bāzes.

² EKL 228. panta 2. punkts.

Papildus, ņemot vērā pienākuma neizpildes turpināšanos kopš sprieduma taisīšanas, ar ko sākotnēji tas konstatēts, un attiecīgās sabiedrības un privātās intereses, Tiesa nosprieda piespriest maksāt sodanaudu **EUR 20 000 000 apmērā**.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pieejams visās valodās.

Pilns sprieduma teksts atrodams Tiesas Interneta mājas lapā

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=lv>

Parasti tas pieejams pēc plkst. 12.00 (CET) pasludināšanas dienā.

Ja vēlaties iegūt plašāku informāciju, sazinieties ar Gitte Stadler kundzi,

tālr.: (00352) 4303 3127, fakss: (00352) 4303 3656

Attēli, kas atspoguļo sprieduma pasludināšanu, ir pieejami EbS "Europe by Satellite",

ko sniedz Eiropas Komisija, Preses un komunikāciju ģenerāldirektorāts,

L-2920 Luksemburga, tālr.: (00352) 4301 35177, fakss: (00352) 4301 35249

vai B-1049 Brisele, tālr.: (0032) 2 2964106, fakss: (0032) 2 2965956